

Circulara episcopului diocezan
László

VI. / 2015

Nr. 2011/2015.

DESPRE ANUL SFÂNT AL MILOSTIVIRII

Președintele Consiliului Pontifical pentru Noua Evanghelizare, Excelența Sa arhiepiscopul Salvatore Rino Fisichella ne-a trimis un material informativ despre Anul Sfânt al Milostivirii, proclamat în luna martie a.c. de către Sfântul Părinte, Papa Francisc. În cele ce urmează voi prezenta în extras câteva dintre cele mai importante informații comunicate.

1. Proclamarea anului sfânt

În data de 13 martie, în cadrul unei ceremonii solemne, prin bula *Misericordiae Vultus* Sfântul Părinte a proclamat anul sfânt extraordinar al milostivirii, care va începe în data de **8 decembrie 2015** și se va încheia **duminică, 20 noiembrie 2016** (Solemnitatea Domnului Nostru Isus Cristos, Regele Universului). Papa Francisc a încredințat Consiliului Pontifical pentru Noua Evanghelizare organizarea Jubileului Milostivirii, consiliu care va fi în legătură permanentă cu diecezele pe tot parcursul anului, și care va transmite în mod continu informații cu privire la evenimentele desfășurate.

Prin sacramentul reconcilierii putem să ne întoarcem mereu la Tatăl nostru care ne iartă, și care prin Fiul său s-a împăcat cu noi oamenii. Așezăm toate faptele, gândurile și sentimentele noastre în marea taină a milostivirii lui Dumnezeu, acolo unde sacramentul reconcilierii prin mâna absolvitoare de păcate a preotului face să strălucească din nou în fața noastră chipul lui Cristos. Cu toții am primit această sarcină, și anume aceea de a oferi consolare în bucurie tuturor persoanelor din timpurile noastre. Dorim ca în acest an sfânt să aducem mai aproape de cât mai mulți confrăți ai noștri experiența întâlnirii cu Tatăl milostiv, împătășind cu ei bucuria sfântă a acestei curățiri sufletești.

2. Poarta sfântă

Inaugurarea anului sfânt extraordinar trebuie să aibă semne vizibile și în bisericile locale, de aceea dorința expresă a Sfântului Părinte este aceea, ca în fiecare dieceză din lume, în mod special în catedrale, să fie desemnată o poartă, ce urmează să fie deschisă în mod solemn în **a treia duminică de Advent** și să fie proclamată poarta milostivirii divine. Pe durata anului sfânt credincioșii și pelerinii vor avea în mai multe rânduri posibilitatea ca intrând pe această poartă să experimenteze și să aprofundeze milostivirea lui Dumnezeu față de ei.

Porțile de obicei se închid și ne apără, dar în același timp au și rolul de a-i conduce pe cei ce le trec într-un loc care oferă protecție, siguranță și iubire. Trecând prin poarta milostivirii credincioșii pot avea parte de indulgență pleneră cu condiția participării la sacramentul reconcilierii și a recitării rugăciunilor Tatăl Nostru, Bucură-te Marie și Crezul, pentru intenția Sfântului Părinte. Pe lângă toate acestea, trebuie să găsim și la nivel parohial posibilități de a-i încuraja pe credincioși să exercite între ei iubirea milostivă a lui Dumnezeu, ori de câte ori oferă iertare unii altuia, sau se ajută reciproc fără rețineri.

3. Moto-ul și emblema anului sfânt extraordinar al milostivirii

Isus îi îndeamnă pe cei ce-L urmează să-și iubească dușmanii: „*Fiți milostivi precum Tatăl vostru este milostiv*” (Lc 6,36). Preotul iezuit sloven Marko I. Rupnik a realizat moto-ul și emblema anului jubilar ca o sumă teologică a milostivirii. Emblema îl reprezintă pe Cristos bunul păstor, care spre îndeplinirea operei mântuirii, îl ia pe umerii săi pe omul rătăcit, fețele celor doi se ating, și ochii lor se unesc. Astfel prin „*ochiul comun*” se văd reciproc: Cristos vede cu ochiul omenesc, omul vede cu ochiul divin. Reprezentarea așezată în mandorla des întâlnită în iconografia creștină antică și medievală se luminează dinspre interior către exterior, făcând astfel referire la opera de mântuire a lui Cristos, care îl conduce pe omul rătăcit din întuneric spre lumină. Doar El cunoaște drumul ce conduce către casa părintească. Emblema anului sfânt ne atrage atenția asupra acestui gest al lui Cristos – „*Milostivi asemenea Tatălui – Misericordes sicut Pater.*”

Anul sfânt extraordinar al milostivirii ne oferă o deosebită posibilitate și ocazie de a cunoaște și experimenta de îndeaproape milostivirea divină. Dorim ca în anul pastoral ce urmează, în baza acestor informații, pe lângă evenimentele pastorale obișnuite, să folosim toate mijloacele și posibilitățile de a anunța credincioșilor diecezei noastre iubirea milostivă a lui Dumnezeu. Îi invit pe Preacucernicii Confrați, să se implice cât mai activ în această inițiativă a Sfântului Părinte, astfel încât în parohii credincioșii să exercite tot mai des faptele milostivirii trupești și sufletești

În dieceza de Oradea desemnez ca **poartă a milostivirii**(*porta misericordiae*) poarta din dreapta intrării principale a catedralei. Deschiderea solemnă a acesteia va avea loc în **a treia duminică de Advent**(13 decembrie 2015).

Nr. 2012/2015.

ZIUA MONDIALĂ DE RUGĂCIUNE PENTRU OCROTIREA CREAȚIEI

Inițiativa papei Francisc de a desemna data de 1 septembrie ca **zi mondială de rugăciune pentru ocrotirea creației** poate fi considerată drept un efect direct al enciclicii *Laudato Si*. Sfântul Părinte s-a adresat președintelui Consiliului Pontifical pentru Unitatea Creștinilor în spiritul preocupării comune pentru lumea creată, cerându-i acestuia să transmită într-un mod adecvat către toți credincioșii catolici din lume această dispoziție a sa. Prin scrisoarea papa Francisc solicită un angajament social în ceea ce privește îngrijirea naturii, îndeamnă la echitate pentru cei săraci, ca sursă de bucurie și de pace interioară. În conformitate cu cele enumerate mai sus, pe viitor data de 1 septembrie 2016 va fi o zi de rugăciune creație. Această intenție de rugăciune va fi menționată și în directoriul diecezan.

* * *

Nr. 2013/2015.

ÎNNOIREA SENATULUI PREOȚESC

În acest an a venit din nou rândul înnoirii Senatului Preoțesc. Îi rog pe Preacucernicii Părinți Decani, ca în conformitate cu prevederile Regulamentului Senatului Preoțesc, publicate sub nr. 1208/2009, în luna **octombrie a anului curent** să organizeze în fiecare protopopiat alegerea membrilor senatului respectiv a reprezentanților decanali. Lista cu numele preoților astfel aleși urmează să îmi fie prezentată până la data **de 31 octombrie a.c.**

* * *

Nr. 2014/2015.

ÚJ EGYHÁZTANÁCSOK MEGVÁLASZTÁSÁRÓL

În circulara V./2012, sub. nr.1494. am publicat regulamentul consiliilor parohiale din dieceza noastră, regulament care stă la baza funcționării consiliilor parohiale nou formate începând cu data de 25 noiembrie 2012. Deoarece ne apropiem de finalul mandatului consilierilor parohiali aleși conform regulamentului mai sus menționat, mă adresez din nou vouă Preacucernicilor Confrați, cerându-va ca în conformitate cu **regulamentul publicat din nou** în cele ce urmează, să începeți din timp organizarea de noi alegeri. Doresc de asemenea să vă ofer câteva îndrumări practice în legătură cu aceste alegeri:

1. REGULAMENTUL CONSILIILOR PAROHIALE publicat mai jos conține câteva modificări față de vechiul regulament, modificări aduse la sugestia unora dintre Confrați. Modificările nu schimbă structura regulamentului anterior, și se întâlnesc la următoarele puncte: 4.1.f. și i. – cu referire la membrii consiliului parohial, 4.2. d. – cu referire la membrii din oficiu, 4.4. a. - cu referire la perioada mandatului, 4.4. c. – cu referire la încetarea mandatului, 4.5.b. – cu referire la situația în care președintele laic este și curator, respectiv modificările care trebuie făcute în acest caz, 4.6. b., 5.5.a. și 5.5.c..

2. Vă rog să organizați alegerile noilor consilii parohiale pe parcursul lunii **octombrie** în toate parohiile, respectiv acolo unde este posibil și util și în filiale. Noua componentă a consiliilor parohiale va fi trimisă în forma prevăzută până la data de **10 noiembrie 2015** către Biroul Episcopal

3. Mandatul noilor consilii parohiale intră în vigoare în data de **22 noiembrie 2015** (Solemnitatea Cristos Regele Universului) și **se extinde pe o perioadă de cinci ani.**

Îi rog în continuare pe Confrații mei Preoți, să primească cu deosebită atenție, deschidere și dragoste manifestările de bunăvoință în slujba comunităților noastre a credincioșilor, iar credincioșii să țină cont de faptul că înfăptuiesc ceva pentru Împărăția Cerurilor, atunci când comunitatea parohială sau preotul acesteia îi invită la anumite servicii. Slujirea conștiincioasă în respectul și dragostea reciprocă să fie pentru binele Bisericii și mărirea lui Dumnezeu!

REGULAMENTUL CONSILIILOR PAROHIALE ALE DIECEZEI DE ORADEA *(cu modificări)*

I. Preambul

1.1. În sensul noului Cod de Drept Canonic universal, parohia reprezintă comunitatea credincioșilor, prin urmare nu mai sunt necesare prevederi referitoare la comunitatea parohială ca și concept separat al dreptului canonic (CIC 515-518).

1.2. Codul de Drept Canonic universal reglementează specificul și funcționarea parohiei (CIC 515-552). Prezentul regulament se referă la activitatea organismelor reprezentative și a altor organisme ale parohiilor și a comunităților parohiale.

II. Conceptul și specificul Consiliului Parohial

2.1. Consiliul Parohial (în continuare CP) este consiliul comunității parohiale care – prin organismele corespunzătoare – asigură îndatoririle consiliului

pastoral și consiliului economic-administrativ al parohiei, conform recomandărilor și prevederilor codului de drept canonic (CIC 536-537).

2.2. CP este un organism cu caracter consultativ, care activează alături de paroh, fiind format din clerici, călugări și laici, care prin contribuția specifică, ajută activitatea pastorală și infrastructurală a parohului.

III. Funcționarea CP

3.1. Conducătorul CP este parohul. Membrii sunt reprezentanții comunității parohiale – a parohiei, numiți pe baza funcției lor, desemnați pe calea alegerii sau – în cazurile justificate – pe baza altor criterii. Membrii CP își vor începe activitatea după primirea unui mandat de confirmare de la episcopul diecezan.

3.2. CP își desfășoară activitatea în beneficiul întregii comunități parohiale – a parohiei, prin deciziile luate la ședințe. Deciziile sunt consemnate în procese verbale care se vor transmite episcopului diecezan în termen de o săptămână de la data ședinței. Deciziile – mai ales cele care se referă la administrarea bunurilor parohiale (CIC can. 1280-1288), pot fi aplicate numai cu aprobarea episcopului diecezan. În cazul în care nu se primește un răspuns scris în termen de o lună de la înaintare, deciziile sunt considerate validate.

3.3. Dacă parohia nu are un CP, dar se impune existența acestuia, episcopul diecezan poate numi, la recomandarea parohului și cu caracter temporar, până la alegerea CP, un curatoriu compus din 3-5 membri.

IV. Alegerea și compoziția CP

4.1. Membrii CP

Membrii CP pot fi exclusiv persoane catolice

- a. cu domiciliu permanent pe teritoriul comunității parohiale – a parohiei;
- b. cu capacitate deplină de exercițiu;
- c. care nu sunt excluse de la sfintele sacramente cf. normelor bisericești;
- d. cărora li s-a administrat sacramentul sfântului mir (poate constitui o excepție cu caracter temporar);
- e. care își achită cu regularitate contribuțiile bisericești (taxele bisericești);
- f. care au împlinit vârsta de 18 ani, dar încă nu au împlinit 70 de ani;
- g. care sunt fără nici un fel de interese personale;
- h. care sunt dispuse și apte pentru executarea sarcinilor.
- i. nu sânt în grade de rudenie cu parohul.

4.2. Alegerea CP

a. La constituirea CP fiecare grup de credincioși din parohie să fie reprezentat în funcție de vârstă, sex, ocupație și clasificare teritorială administrativă; candidații vor fi credincioși activi, care acceptă în mod voluntar să reprezinte comunitatea parohială și să îndeplinească diverse sarcini în beneficiul acesteia. De asemenea, candidații trebuie să ducă o viață personală și familială exemplară și să dispună de abilități de dialog disciplinat și judecată lucidă.

b. Numărul membrilor aleși ai CP în comunitățile parohiale cu mai puțin de 500 de credincioși este de 5 membri, iar între 500-1000 de credincioși se va adăuga câte un consilier parohial în plus la fiecare 100 de credincioși. În comunitățile parohiale cu mai mult de 1000 de credincioși, se vor numi 10 consilieri parohiali plus încă un membru la fiecare 500 de credincioși.

c. Parohul locului are dreptul de a numi, pe propria responsabilitate, membri în plus față de membrii aleși atunci când consideră că aceștia pot îmbogăți activitatea CP. Numărul membrilor astfel numiți nu poate depăși 1/3 din numărul membrilor aleși.

d. Din oficiu vor fi membri ai CP parohul, capelaul, călugării din bisericile care aparțin unui ordin călugăresc, cantorul asngajat, iar acolo unde există școli catolice, directorul școlii și unul dintre profesorii de cateheză, acesta fiind ales de către ceilalți cateheți.

e. Numărul membrilor CP va fi – dacă este posibil – impar, în vederea atingerii majorității de vot.

f. Pe baza rezultatelor alegerilor, se vor numi și cel puțin 3 membri de rezervă pentru cazul în care unul dintre membrii aleși nu și-ar putea îndeplini sarcinile, urmând ca locul acestuia să fie luat de primul membru de rezervă desemnat.

g. Mandatarea CP este precedată de alegeri. Listele cu candidații se vor constitui în conformitate cu cele aici formulate. Parohul va elabora lista candidaților pe baza recomandării credincioșilor și după consultarea foștilor consilieri. Lista candidaților va cuprinde dublul numărului membrilor care urmează a fi aleși. Listele vor fi comunicate verbal prin anunțurile bisericești, pe fișierul anunțurilor, și la intrarea în biroul parohial, în locuri vizibile, timp de două săptămâni. Se va semna și faptul că, în caz de obiecții legitime față de oricare candidat, acestea trebuie transmise parohului verbal și în scris. Listele pot fi făcute cunoscute și în publicațiile bisericești locale, informațiile legate de alegerea CP fiind comunicate credincioșilor prin orice mijloace corespunzătoare acestui procedeu.

h. Variantele de desfășurare a alegerilor:

- Lista definitivă a candidaților, sigilată, se va trimite la toate familiile care figurează în evidențe, cu rugămintea de a o returna la biroul parohial în termen de două săptămâni, anonim, subliniind numele candidaților aleși. Fiecare familie va primi și va preda un număr de liste corespunzător numărului de persoane cu vârsta peste 18 ani care trăiesc în familia respectivă. Listele astfel adunate vor fi numărute de o comisie compusă din trei membri, numită de paroh, iar listele finale se vor elabora pe baza voturilor primite.

- Alegerile pot avea loc și pe altă cale, după specificul locului. De exemplu, listele de vot cu numele candidaților vor fi distribuite exclusiv credincioșilor care participă la sfânta liturghie. Pentru organizarea unor alegeri diferite de modul prezentat mai sus se va solicita aprobarea prealabilă a episcopului diecezan, anexându-se descrierea exactă a alegerilor!

- Parohul va transmite spre confirmare și mandatare episcopului diecezan lista completă cu numele candidaților aleși, semnată de membrii comisiei de numărare a voturilor.

4.3. Jurământul membrilor CP

a. După confirmare, membrii aleși vor depune un jurământ în cadrul sfintei liturghii a unei duminici apropiate alegerii și confirmării, prin aceasta promițând solemn că vor reprezenta întotdeauna interesele legitime ale comunității parohiale.

b. Textul jurământului: *"Eu ..., conștient de responsabilitatea mea în fața lui Dumnezeu, / promit solemn că, / în calitate de membru al consiliului parohial ..., / cu viața și munca mea / voi lupta pentru binele Bisericii / și voi proteja interesele sale morale și materiale. / Vreau să slujesc comunitatea noastră parohială / după legile lui Dumnezeu și ale Bisericii, / ținând cont de interesele spirituale și materiale ale acesteia. / Invoc pentru aceasta harul Domnului Isus, / ocrotirea Sfintei Fecioare Maria, / ocrotirea patronului diecezei noastre, Sfântul Rege Ladislau, / sprijinul credincioșilor / și binecuvântarea bisericii noastre. / Amin."*

4.4. Mandatul membrilor CP

a. Membrilor CP se acordă un mandat pentru o perioadă de 5 ani, dar episcopul diecezan poate stabili și perioade mai scurte.

b. Mandatul **întregului CP** încetează:

- dacă lezează instituția Bisericii sau conducerea legală a acesteia, respectiv interesele Bisericii,
- dacă împiedică exercitarea competențelor autorității diecezane,
- dacă episcopul diecezan îl dizolvă din motive temeinice,
- CP se poate autodizolva din motive temeinice dacă se obține votul majoritar al membrilor aleși; acest lucru trebuie acceptat și de episcop,
- la expirarea mandatului.

În locul CP astfel dizolvat, în termen de o lună se va constitui un nou CP, conform prevederilor legale în vigoare. În perioada intermediară, competențele CP revin parohului. Acesta poate lua decizii în problemele importante legate de comunitatea parohială numai cu aprobarea autorității diecezane.

c. Mandatul **unor membri** încetează:

- dacă CP stabilește cu o majoritate de vot că un membru nu a corespuns sau nu mai corespunde condițiilor prevăzute în statut,
- dacă un membru solicită în scris demiterea și CP acceptă cererea,
- dacă nu a participat la cinci ședințe succesive, în mod nejustificat,
- dacă episcopul diecezan îi revocă mandatul.

În locul rămas liber, CP va numi un nou membru, primul de pe lista cu membrii de rezervă. În caz de imposibilitate a exercitării calității unui membru sau decesul unui membru, se va alege următorul de pe lista cu membrii de rezervă.

4. 5. Președintele și conducerea CP

a. Președintele CP este din oficiu parohul. În calitate de conducător al parohiei, el trebuie să ia toate măsurile necesare pentru dezvoltarea religioasă, morală, culturală și materială a comunității parohiale. Parohul reprezintă comunitatea parohială în fața autorităților bisericești și laice.

b. Membrii aprobați și numiți vor alege, prin vot secret și un președinte laic, care devine în același timp curator. Sarcinile președintelui laic:

- În caz de împiedicare a exercitării calității președintelui, ședințele CP vor fi conduse de președintele laic.

- Documentele oficiale trimise către autoritatea diecezană (buget, bilanț, proces verbal, contracte) vor fi semnate de președinte și președintele laic. Acesta din urmă va verifica și va sprijini comisiile în activitatea lor.

- Președintele laic, corespunzând celor de la punctul 4.1., reprezintă credincioșii în problemele parohiale, la diferite evenimente oficiale (vizită episcopală, sărbători, investirea unui nou paroh, etc.), dar și împreună cu parohul sau din însărcinarea acestuia, la întâlnirile cu reprezentanții altor biserici și culte și la manifestările civile.

- Președintele laic al CP se poate adresa superiorului bisericesc al parohului – protopopul teritorial – în problemele pe care credincioșii le transmit în scris, cu semnătură, dar pe care parohul nu poate sau omite să le soluționeze.

- Președintele laic al CP poate acționa în mod similar atunci când comportamentul necorespunzător al parohului cauzează neliniște, divizare sau scandaluri în comunitatea parohială.

- Parohul și președintele laic vor colabora în gestionarea problemelor comunității parohiale. Astfel, ei vor fi deschiși dialogului și vor purta împreună grijile parohiei.

c. Membrii CP vor alege și un secretar care va consemna deciziile luate la ședințe și va redacta procese verbale pe care le va semna împreună cu cei doi președinți și cei doi autentificatori desemnați la începutul ședinței.

d. Membrii CP nu vor beneficia de nici un fel de contraservicii materiale pentru activitatea lor. Cu toate acestea, CP poate stabili o taxă onorifică pentru anumiți membri în cazul activităților care implică cheltuieli materiale (de ex. cheltuieli de călătorie, muncă de birou, etc.).

4.6. Domeniile de activitate ale CP:

a. Comisia pastorală

- Este compusă din toți membrii împreună cu cei doi președinți.
- Corespunde canonului 536 din CIC având caracter consultativ
- Își desfășoară activitatea prin intermediul unor responsabili desemnați pentru diverse domenii pastorale.

b. Comisia economic-administrativă

- Corespunde canoanelor 537, 532 și 1281-1282 din CIC și are rolul de a ajuta parohul.

- Membri comisiei: pe lângă **președinte** este **președintele laic** numit și curator, și **casierul**, aleși prin vot secret din rândul membrilor CP.

- Pe lângă președinte și președintele laic-curator și casier, se vor alege încă două persoane, așa-numiții revizori.

V. Sarcinile CP

5.1. CP are datoria de a susține și promova interesele și scopurile comunității parohiale în spiritul misiunii primite de la Dumnezeu și Biserică. Sarcinile sale principale includ sprijinirea inițiativelor locale orientate spre promovarea vieții spirituale ale comunității locale, dar și participarea credincioșilor la evenimentele din planul pastoral diecezan. De asemenea, sarcinile CP includ supervizarea și sprijinirea soluționării problemelor materiale ale comunității parohiale, cu respectarea prevederilor relevante.

5.2. Sarcinile sunt dezbătute la ședințele convocate de paroh.

- Parohul va trimite convocările împreună cu ordinea de zi (pe care membrii o vor propune parohului în prealabil) cu cel puțin 8 zile înaintea ședinței.

- Președintele laic al ședinței va desemna, la începutul ședinței, doi reprezentanți care să autentifice procesul verbal. Ședința este decizională dacă o treime din membrii CP sunt prezenți. Președintele laic va verifica acest lucru la începutul ședinței, iar prezența se va consemna în procesul verbal.

- Luarea unei decizii necesită cel puțin jumătate plus unu din voturile membrilor prezenți. Procesul verbal va specifica decizia și numărul voturilor.

5.3. CP se va reuni cel puțin la fiecare două luni și va dezbate problemele actuale, programele prevăzute și orice alt punct prevăzut pe ordinea de zi. Parohul are dreptul de a convoca întrunirea CP și mai des, cu condiția ca membrii să fie notificați cel puțin cu o săptămână în prealabil. CP poate convoca ședința dacă 50% din membri doresc acest lucru în mod explicit.

5.4. Comisia pastorală sprijină cu propriile sale mijloace elaborarea și realizarea planurilor pastorale ale comunității parohiale: zile spirituale, vizitarea bolnavilor, organizarea de colecte, participarea tinerilor, familiilor și vârstnicilor la programele diecezane. Aceste sarcini vor fi împărțite pe responsabili. Responsabilii vor acorda o atenție deosebită unor domenii precum **liturgia**, demnitatea serviciilor divine, ordinea, curățenia și împodobirea bisericii; responsabilul care păstrează contactul cu **profesorii de cateheză** va contacta părinții elevilor, prin intermediul profesorilor de cateheză va încuraja participarea la orele de catehizare pentru cei mici și cei mari, va sprijini organizarea ceremoniilor de prima împărtășanie și miruire, va asigura zile spirituale pentru copii, va acorda atenție vocațiilor preoțești și călugărești; responsabilul pentru **pastorația familiilor** va încuraja educația religioasă a mirilor și a soților; responsabilul pentru probleme **caritative** se va ocupa de bolnavi, vârstnici, persoane abandonate, familii cu mulți copii, șomeri, refugiați.

Numirea acestor responsabili se va face în funcție de necesitățile și condițiile locale.

5.5. Comisia economic-administrativă, sub conducerea președintelui va gestiona bunurile comunității parohiale. Va deține un registru al bunurilor mobile și imobile ale parohiei, păstrează inventarul și documentele legate de proprietate, va asigura conservarea clădirilor bisericești, va procura surse financiare, va urmări cu atenție activitatea personalului și îndeplinirea obligațiilor părților, va asigura cadrul necesar unui trai decent preoților și angajaților activi în comunitatea parohială respectivă.

a. Îndeplinirea sarcinilor de mai sus se împarte întrepreședintele laic-curator și casier care, împreună cu președintele, constituie comisia economic-administrativă. Activitatea lor se va conforma canoanelor 537, 532, 1281, 1282 și 1284 din CIC, dar și cu dispozițiile episcopului.

b. Comisia economic-administrativă și CP nu pot încheia contracte de vânzare-cumpărare valide. Rolul lor în acest domeniu se limitează la recomandările făcute parohului. Parohul este cel care poate încheia contracte în numele parohiei, personal sau prin persoane împuternicite, iar contractele respective vor fi valabile doar cu aprobarea episcopului diecezan.

c. Președintele laic, **curator în același timp** are datoria de a verifica în fiecare an inventarul; în caz de intemperii, va lua măsuri imediate pentru înlăturarea daunelor; va supraveghea cu atenție starea imobilelor și va atrage din timp atenția CP asupra reparațiilor și intervențiilor necesare. Dacă CP nu acceptă inițiativa sa, va anunța direct episcopul cu privire la pericolele identificate.

d. Revizorul are datoria de a verifica trimestrial dacă există documente justificative oficiale pentru articolele înscrise în registrul de casă. Va prezenta raportul în fața întregii CP.

e. O comisie auxiliară recomandată poate fi și **comisia de cimitir** acolo unde comunitatea parohială deține un cimitir propriu confesional. Membrii vor fi aleși tot dintre cadrul membrilor CP. Membrii comisiei economice pot asigura și această sarcină.

5.6. În cazul în care majoritatea membrilor CP consideră necesar, se poate constitui un grup operativ cu caracter ad hoc, compus din 3-5 persoane, care poate primi sarcina organizării anumitor manifestări; acest grup poate include și persoane din exteriorul CP.

VI. Dispoziții finale

6.1. Biroul parohial servește ca oficiu pentru parohul numit de episcop.

6.2. Din punct de vedere bisericesc, parohul numit de episcop în parohie nu este angajat al parohiei, nici al CP, ci colaborator al episcopului în realizarea misiunii apostolice. Din acest motiv, poartă răspundere în fața lui Dumnezeu și a episcopului diecezan. Episcopul îi verifică activitatea pastorală prin protopop sau personal.

6.3. Toate bunurile comunității parohiale constituie bunuri bisericești. Gestionarea acestora și reprezentarea în calitate de persoană juridică este guvernată de prevederile CIC.

6.4. Episcopul diecezan decide în orice probleme litigioase. Toți membrii CP se vor strădui să prevină orice divergențe și comportamente care pot cauza tensiuni sau neliniște de orice fel în rândul credincioșilor.

6.5 În rezolvarea problemelor interne bisericești, să nu se apeleze la autoritățile sau tribunalele civile.

6.6. Membrii CP aleși în mod legitim și investiți cu mandat au obligația de a respecta confidențialitatea și secretul de serviciu.

* * *

Nr. 2015/2015.

DESPRE CATEHEZĂ

„Mergând în toată lumea, predicați evanghelia la toată făptura” (Mc 16,15)

Începutul noului an școlar ne face să ne amintim din nou cuvintele de mai sus ale Mântuitorului, cuvinte care în cele din urmă conțin misiunea noastră creștină. Prin urmare trebuie să conștientizăm din nou responsabilitatea noastră cu privire la vestirea evangheliei. În calitate de preoți, este printre primele dintre sarcinile noastre să găsim acele modalități, prin care și în zilele noastre mesajul evangheliei poate să ajungă în mod clar și eficient la toți oamenii. Aceste ocazii și posibilități nu se reduc numai la spațiile din interiorul bisericilor, ci urmând experiențele de până acum, trebuie să exploatăm cu curaj și cu multă imaginație toate posibilitățile de evanghelizare care ni se oferă în afara bisericilor, mai ales acele posibilități prin care în mod personal, sau prin intermediul colegilor noștri din pastorație, persoanele laice reușim să ne adresăm oamenilor, copiilor, tinerilor și adulților, pentru ale transmite mesajul divin, mesajul despre viața adevărată.

Un nou an școlar aduce cu sine noi posibilități, dar ne și așează în fața unor noi provocări. De aceea este nevoie să ne implicăm cu și mai mare elan, cu o dăruire și mai serioasă în organizarea unui nou ciclu al educației catolice, ca să putem continua cu eficacitate munca depusă până acum, dar și pentru a evita situația în care din greșeala sau omisiunea noastră cineva dintre cei încredințați nouă, în mod special copiii și tinerii, să fie excluși de la predarea și educația religioasă. Să acceptăm cu bucurie și spirit de sacrificiu sarcina măreață a catehezei, să o organizăm și să o coordonăm în mod adecvat, gândindu-ne la faptul că munca noastră conștiincioasă poate deschide nenumărate ferestre în sufletul elevilor, ferestre prin care pot pătrunde în prezent razele cunoașterii iubirii lui Dumnezeu, care va pune bazele desăvârșirii operei divine în viitor.

În spiritul gândurilor exprimate mai sus îi rog pe Confrații mei Proți, pe profesorii de religie, pe educatorii din domeniul învățământului, pe învățători și profesori, și nu în ultimul rând pe părinți și bunici, ca și în noul an școlar să acorde o atenție deosebită organizării și asigurării predării religiei în școli respectiv catehezelor parohiale pentru copii și tinerii noștri. Este din ce în ce mai evident, că avem nevoie de unitate și o poziție consecventă pentru a combate efectele din exterior și ideologiile care tind să împingă problema predării religiei spre sfera personală. Poziția noastră necesară este a de a insista asupra dreptului nostru la educație religioasă folosindu-ne de posibilitățile pe care n-i le oferă aceasta, respectiv să ne asumăm această misiune cu seriozitate, profesionalism, credință și dragoste. Dintre izvoarele științei și a cunoașteri să nu excludem nici izvoarele cunoașterii lui Dumnezeu, deoarece acestea nu reprezintă doar fundamentele fericirii noastre pământești, trecătoare, ci reprezintă izvoarele sfințirii omenirii, izvoare prin care omul devine cu adevărat valoros.

Doresc să recomand atenției Confrațiilor mei Preoți și a profesorilor de religie câteva lucruri practice:

- să efectuăm un bilanț serios și în funcție de acesta să ne străduim să invităm și să conducem la cateheză pe fiecare copil catolic în parte, și pe cei care până acum nu au participat, sau pe cei pe care i-am descoperit între timp în parohiile, școlile noastre.
- să căutăm o cooperare stânsă între preoți și cateheți. Preoții să acorde atenție cateheților care activează pe teritoriul parohiilor lor, să le respecte munca, și să le fie de ajutor în orice moment. Să sprijinim activitatea întreprinsă în cadrul educației religioase din școli. Cateheții să caute legătura cu parohul local și să încerce să promoveze cauza educației religioase nu doar în școli ci și la nivel parohial.
- Atât preoții cât și cateheții să urmeze și să primească cu interes ajutorul acordat de către Centrul Catehetic Diecezan, fie că acest ajutor vine sub formă de material didactic, sau sub forma comunicării către și de la inspectoratele școlare, sau chiar prin interesantele programe de formare, care pot fi de un mare ajutor din punct de vedere pedagogic.
- În fiecare lună se organizează o întâlnire de lucru la sediul Centrului Catehetic Diecezan. Și aceste întruniri s-au dovedit a fi extrem de utile, motiv pentru care îndemn pe toți cei interesați să se folosească de aceste oportunități. Prezența la aceste întâlniri poate comporta un sacrificiu pentru mulți, însă este în același timp o formă de exprimare a interesului nostru față de cateheză și a seriozității de care dăm dovadă, dincolo de faptul că putem primi un ajutor concret în organizarea și desfășurarea eficientă a muncii noastre.
- Doresc să evidențiez importanța catehezei din parohii pe lângă cea din școli. Cele două nu se substituie reciproc. Trebuie să oferim copiilor și tinerilor noștri programe educative la nivel parohial, prin care să-i conducem la integrarea în comunitate.
- Este foarte importantă pregătirea pentru participarea la sacramente, care trebuie să se desfășoare la parohii, sub coordonarea directă parohului. Să

începem acest tip de cateheză parohială încă de pe acum, o dată cu începeră noului an școlar, dar să oferim prilej de cateheză parohială și celor care nu se pregătesc pentru administrarea sacramentelor: copii aflați între prima comuniune și mir, grupuri de tineri, ministranți, etc. Să-i căutăm pe toți aceștia, să ne adresăm fiecăruia în parte, și să facem tot posibilul pentru educarea lor religioasă. Să nu ne scuzăm prin faptul că sunt puțini! Să îi susținem oricât ar fi de puțini, și să le transmitem și lor mesajul evangheliei.

Conform celor de mai sus, îi invit cu respect pe Confrații mei Preoți și pe Cateheți în data de **11 septembrie 2015**, la **orele 14.00** la întrunirea de început de an școlar și la rugăciune comună, la **Centrul Pastoral Diecezan**. Această întâlnire va fi un bun prilej pentru a transmite cele mai noi informații cu privire la predarea religiei în școli, precum și pentru a prelua formularele necesare. Vom primi de asemenea informații și cu privire la programele din viitor ale Centrului Catehetic Diecezan. Persoanele responsabile cu organizarea catehezei din dieceză, pot fi contactate pentru orice informație:

- Pr. Kiss Albert, canonic, inspector, 0726-215124
- Benedek Ramona, profesoară, responsabilă Centrului Diecezan de Cateheză, 0723-309044, benedek.ramona@yahoo.com.

Doresc ca puterea luminoasă a Duhului Sfânt să ne transforme în așa fel, încât să devenim mijloace credibile și eficiente ale evangheliei lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor!

* * *

Nr. 2016/2015.

SCHIMBĂRI DE PREOȚI ÎN DIECEZA DE ORADEA

- Începând cu data de 15 mai 2015 l-am eliberat de sub sarcina de paroh pe confratele nostru pr. DUMA Ferenc, acceptându-i cererea de pensionare din motive medicale. Doresc să-i mulțumesc și pe această cale pentru slujirea sa de până acum. Locul său a fost luat începând cu aceeași dată de către pr. OZSVÁT József, pe care l-am numit paroh de Săcuieni.
- Pe pr. TÓTH Attila Levente l-am numit administrator parohial la Santău începând cu data de 15 mai 2015. Tot el se va îngriji și de Craidorolț.
- Începând cu data de 1 august 2015, pr. CIOBANU János, fost paroh de Beiuș s-a retras în pensie. Îi mulțumesc și lui pentru munca conștiințioasă. Locul lui a fost luat de către pr. JITARU Szél Antal, pe care l-am eliberat de sub sarcinile anterioare, dar care va desfășura în continuare activitatea pastorală din penitenciar.
- Începând cu data de 1 august a.c. Pr.ului SZABÓ Ervin, paroh de Biharia și spiritual al Liceului Catolic a preluat și Parohia de Episcopia Bihor, iar filiala din Sântion va fi îngrijită începând cu aceeași dată de Pr. EGELI József.

- Noul 1 hirotonit Pr. BAKOS Gábor este capelan la parohia Oradea Oraș Nou.
- Pr. RADNÓTHY Szakács Albert, respectiv Pr. PILIS György nu au primit pentru moment nici o sarcină.

* * *

Nr. 2017/2015.
SUSPENSIO

- Pr. TYEPÁK László a fost suspendat de la desfășurarea oricărei activități preoțești începând cu data de 25 august 2015. (CIC can. 1371, 1396).
- Ft. FARKAS András Bertalan a fost suspendat de la desfășurarea oricărei activități preoțești începând cu data de 29 august 2015. (CIC can. 1371. §.2., can. 1394 , can. 1396).

Oradea, 2 septembrie 2015.

†Böcskei László m.p.
episcop